

עין משפט
גור מצוה

נא:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מסורת הש"ס

שלא היה בו הכרץ פטירה. שהיה רחבו יותר מעמקו: **אי** בהבלא מ"ת. הרבה הוא חממה דהיי דמיעט הנלל מכל מקום **אס** לא להרכיב לא היה נופל: **השוותפין** שנדרו הנאה זה מזה **אסורים** ליבנם בחצר. נגדרים (דף נו:): מפרש בין יש

נה ד מ"י שס ה"ל אי' ונרקסם ליהק כמו שכתוב בשי"ם שלפניו ועין במ"מ טושי"ם שם שפי"ן אי':

ס ה מ"י שם טור ש"ע אי':

סא ו מ"י שם הל"ס י' טושי"ם שם שפי"ן טו' ועין בסו"ט:

סב ח מ"י שם הל" י' טושי"ם שם שפי"ן ח ועין בח"ש:

סג ט מ"י שם הל"ס ו' טושי"ם שם שפי"ן טו' ועין בסו"ט:

סד י מ"י טו"ן מלכות טושי"ם שם שפי"ן ח לאין תנב טושי"ם י"ד ט' רבו שפי"ן א':

סה כ ל מ' מ"י מ"א מלכות מריה הל"ס ט טמנ עסקי פ"ט טושי"ם ס"ח מ"י קנ"ט שפי"ן ב':

נה דין חלוקה וצ"ן אין נה דין חלוקה אסורים וא"ע"ם שאין יכול למחות ליכנס כשאין בו דין חלוקה מ"מ יכול לאסור עליו מדי דהוי אמשטר בית לחבירו שכול המשטר להקדים דלחלף נמסרת ערכין כפ' האומר משקלו (דף כג. וסס) וא"ע"ם שאין יכול למחות ביד השוכר שלא ליכנס ור"מ ומ"ש מנ"ח דלמי וסקיל אפי' הקדים שדכו אלא משום דר' אבהו מוסיף דינר שלא יאמר אכל נבי שוכר לעולם אין גוף הקרקע יולא מתחת יד המשטר: זה נכנס בתוך ש"ו. השתא משמע דקריסת הרגל אסור נמודר הנאה ואפילו ר"א בן יעקב לא שרי אלא שותפין משום דנכסו נכנס אכל נלא שותפין מודה דאסור דקפדי אדריסת רגל כדמשמע כסף חוקת נכמים (כ"ב דף ט: וסס) וקשה דכפ"ק דמגילה (דף ט. וסס) מן אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מחלל אלא דריסת רגל וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש ופריך נגמרא דריסת הרגל הא לא קפדי ומאי קפדין הא משמע הכא דקפדי ומפרש ר"מ דהיי פריך החס דע"כ נדריסת הרגל דלא קפדי כמו נקעה מיירי דאי נהיאי דקפדי כגון נחלר אי"ב אפי' נודר הימנו מחלל יוא אסור כיון דקפדי אי"ב כיוולא בו משכירין ותניא נגדרים כפ' אין בין המודר (דף ג. וכל דבר שאין עושה בו אוכל נפש מקום שמשכירין כיוולא בו אסור ועין ללא קפדי אמאי אסור והוא הדין דהוה מלי (א) למימר כלים הא לא קפדי: כיון

לימא סא. דקמני חייבין רבי היא דלמר לעיל (ע"א) גבי חופר בור תשעה האיל ועבד בו שיעור נוקין דהיי שותף נזקין והכל דעבדי קמאי שיעור מיתה הוו כולם שותפין כשולמי מיתה: **ואס**. דקמני אחרון חייב וראשון פטור: **רצנן**. דלייקי (ע"א) איש"ו אחד ולא שני: **אפילו רצנן מודו**. דכי כמי מיעוטא לחופר בור ט' כמיז דליכא לחיוביה מן והמת יהיה לו' דהא מסקנא דמילתא מן והמת יהיה לו נפקא לן דהוא דעבד שיעור מיתה מחייב ומיהו כולה מילתא לא מצינו למילף מינה דעיקר קרא לנדרנא אחא: **שלא היה זה הכל למיטא** שהיתה רחבה הרבה מש"ה פטור אף נזקין כדאמרינן איש אחד ולא שנים דהוה ליה חופר בור ט' וכל אחר והשלמה לעשרה: **הא וסא רבי** דאילו רצנן י' היי דפטרי חופר ט' מנזקין פטרי נמי הכא לקמאי: **כגון שלא היה בו הכל לא למיטא** ולא לזקין. הלכך ראשון פטור אף נזקין ואליבא דרבי דלמר (ג:) להכלו ולא לחנכו ואליבא דרבי אנטרין לשניי שלא היה בו הכל אפי' לזקין דאילו היה בו הכל לזקין הוי ראשון שותף לזקין ולשמואל דלמר (סס) אף על החצונה חייבה מורה מוקי לה כן במלך פסוגות כקרקעומוי דלין כן חכמי: **כאנו למחלוקת רבי ורצנן**. לרצנן אחרון חייב בין לזקין בין למיטא לרבי אחר אחרון למיטא אחר שניה לזקין: **שפיטא**. מה לי הויק למטה מה לי הויק למעלה: **סו דמיטא**. בין לרבי בין לרצנן אחרון פטור דלאו הכלל דידיה קטליה: **טס טפח**. חופר בור ט' ואחר השלימו לעשרה וחזר אחרון וסמס ומילא עפר אחרו טפח שהויק: **טס**. סמס נלאון ארמי. [סתמס] טמונון פלחאי (בראשית טו): **מאי דעבד שקליה**. וראשון חייב נזקין: **קמס ליה כרשויס**. והוה ליה השתא בור תשעה דאחרון וחייב מיהא נזקין: **מיא מוסיף הכלל**: **כרמיבס**. אחד חופר בור י' וכל חבירו והרכיב פיו: **הרי מיעט הכלל**. ומכל לו נרסה: **הרי קירב הויקא**. שמייעט מקום מעמד רגליס ושמא לא היה הולך השור עד מקום פי הכור כשחללה: **וראשון מאימס מיעטר**. דניטעון על השני היתה השמירה דשפיטא לן דהיי עבר דקמני מחני נשתמש קאמר דאי כדקמני מחני שעברו עליו שניהן זה אחר זה אמאי ראשון פטור הרי גס הוא פשע דליו. כסוי הכור לכסותו שהראשון פתחו ודלה וכל שני ומלאו ומסר לו ראשון את כסיו הכור: **וסאי מדידיס קממלא**. ולא הוי ליה שני שואל על חלקו של ראשון שיהא כולו מוטל עליו לשומרו הלכך אס הויק שניהס חייבין אכל מסר לו את הדלי נעשה זה שומר שקיבל עליו לכסותו: **להלך**. של שניהן: **לסוך שנו**. כל היכא דעיל יכול לומר זה חלקי שאני בורר ומיהו ליה כרייה: **ליקנייס כחוקס**. מששתמש בו שהרי קרקע נקנית ככסף כשטר וכחוקה: **נעיל למימר ליה לך חוק וקני כו':** משטבית

זה מזה אסורין ליכנס לחצר. נחנר של שניהן דכל חד אסור נדריסת הרגל של חבירו, וקא פטר אין כרייה, דאשמו האי לחלק חבירו עיל וסאי לחלק חבירו עיל (נדרים סה:) של זמן שלא חלקו חת החלר נכנס כל אחד יול דברו, שהרי נהנה מחבירו שעתיד כפירו (רשב"ם ב"ב ו:).

הגהות הב"ח

(א) הו"פ ד"ה זה וכו' והיי דהיי למיפוך כליל:

מוסף רש"י

השוותפין שנדרו הנאה זה מזה אסורין ליכנס לחצר. נחנר של שניהן דכל חד אסור נדריסת הרגל של חבירו, וקא פטר אין כרייה, דאשמו האי לחלק חבירו עיל וסאי לחלק חבירו עיל (נדרים סה:) של זמן שלא חלקו חת החלר נכנס כל אחד יול דברו, שהרי נהנה מחבירו שעתיד כפירו (רשב"ם ב"ב ו:).

לעולם כחוקס. לנד מסירת דליו נעיל לחאוקי ציה ומיהו להכי מהני מסירה דלי כחוקה לחודה